

Pressiteade
19.08.2014

Puudega inimesed korraldavad oma õiguste kaitseks piketid kõigis Eesti maakonnakeskustes

Puudega inimesed, omastehooldajad ja neid ühendavad organisatsioonid valmistuvad uuteks üle-eestilisteks pikettideks ning nõuavad jätkuvalt töövõimereformi peatamist, et enne reformi käivitamist, selle probleemsed kohad uuesti ja süsteemsemalt läbi töötada.

„Mulle ei meeldi, et vähendatakse puudega inimese võimet end ise aidata,“ ütles TTÜ õigusteaduse üliõpilane ja MTÜ Pane oma meeled proovile juhatuse liige **Sven Kõllamets**. „Ei ole normaalne olukord, kus puudega inimestele laotakse kohustusi juurde, garantiisid vähendatakse, aga riigi kohustus midagi garanteerida praktikas ei parane.“

„Kus on see tuhandetele inimestele vajalik kiire rehabilitatsioon, kiire abivahendi parandamine või asendamine, võimalused õppimise ajal väljaspool elukohta elada ja saada vajalikke teenuseid?“ küsis Sven Kõllamets. „Kuidas on võimalik töötada ja tööandjat mitte alt vedada, kui purunenud abivahend muudab su ootamatult abituks ja seda ei saa Eestis sobivaga kiirelt asendada?“

Sven Kõllametsa sõnul puuduvad Eesti riigil antud valdkonnas endale konkreetset nõuded, mis lubab riigil vastutusest ja kohustustest liigagi tihti kõrvale hiilida. „Puudega inimesed nõuavad tegelikult võimalust ennast ise aidata ja täidavad oma kohustust aktiivsusele heal meelel, kui ka riik täidab ja tagab tasakaaluks neid nõudeid, mida see neile paneb!“ lausus Sven Kõllamets. „Kuidas tagada ise endale puudevaid hädavajalikke teenuseid, kui karistuseks toetus ka veel peatatakse? Need on ju avalikud teenused, mis pole kättesaadavad..“

Selle aasta 17. juuni piketil Toompeal anti korraldajate poolt valitsusele ja riigikogule üle järgmised nõuded meetmete lisamiseks reformikavasse:

- luua stipendiumid ja tugiprogrammid, mis tõstavad puudega inimeste kvalifikatsiooni tööturul – toetavad hariduseta ja töökogemuseta puudega inimesi ja teiste haavatavate sihtgruppide esindajaid, välistades reformi tulemusena nende sattumise elu hammasrataste vahele;
- käivitada riiklik töökohtade loomise programm, sealhulgas sotsiaalsete töökohtade loomise programm ja motivatsioonipakett tööandjatele, kes palkavad osalise töövõimega töötajaid;

- töövõimetoetuse maksmist ei saa seada sõltuvusse töötasu suurusel enne, kui on rakendatud adekvaatne süsteem puudest/tervise seisundist tulenevate lisakulutuste hüvitamiseks;
- lahendada sotsiaalteenuste kättesaadavuse probleem, milleks on vaja saavutada kokkulepe riigi ja omavalitsuste vahel teenuste ühtsete standardite (liigid, maht, õigustatud isikud jne) ja rahastamise osas;
- reformikavaga tuleb integreerida rehabilitatsiooni, abivahendite, erihoolekande ja omastehooldajate toetamise meetmed. Nõutakse selgete prioriteetide seadmist (juba töötavad inimesed, tööturule sisenevad noored, omastehooldajad, töötada soovijad jne) reformi rakendamisel, et tagada ressursside kasutamise optimaalsus ja parim võimalik tulemus riigile.

Reformi läbiviimiseks plaanib riik kulutada järgmisel kuuel aastal ligi 350 miljonit eurot, millest 180 miljonit eurot on Euroopa Liidu abiraha ja ülejäänud võetakse Eesti Töötukassasse kogunenud töötuskindlustusmaksetest. Vaid alla poole sellest rahast jõuaks sihtgrupini otseste teenuste näol, kuivõrd ülejäänud kulub uue süsteemi administreerimisele. Samal ajal soovib riik kokku tõmmata töövõimekaoga inimestele makstavaid pensione, asendades need enamiku puhul väiksemate ja vähenevate töövõimetoetustega.

Sotsiaalministeerium andis 11. augustil sotsiaalkomisjonile üle muudatused töövõimereformi eelnõule, mis pikendavad jõustumistähtaega, lihtsustavad töövõimehindamist, tõstavad sissetuleku piiri, alates millest võib töövõimetoetus vähenema hakata. Endiselt ei ole olemas töövõimereformi rakenduskava, mis peab sisaldama nii tegevus- kui ajakava ja kulude eelarvet, ning peab olema läbi arutatud puudega inimeste organisatsioonidega. Lisaks soovivad puudega inimesed näha reformi majanduslikku ja sotsiaalset tasuvust ning jätkusuutlikkust peale 2020. aastat.

Töövõimereformi lõplik kuju sõltub Riigikogu sotsiaalkomisjoni tulemustest 25. ja 26. augustil.

Eesti Hooldajate Liit

Eesti Nägemispuuetega Inimeste Kesklit

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit

Pane Oma Meeled Proovile

Eesti Juhtkoerte Kasutajate Ühing

Lisainfo:

Tiia Sihver

e-mail: tiia.sihver@gmail.com

tel: 5383 7653